

संकाळ, सोमवार, २७, जून, २०११, पृष्ठ क्र. ३

खगोलप्रेमींना आज लघुग्रह पाहण्याची संधी

पृथ्वीपासून १२ हजार किलोमीटर अंतरावरून '२०११ एमडी' जाणार

पुणे, ता. २६ : "पृथ्वीच्या अगदी जवळून म्हणजे केवळ १२ हजार किलोमीटर अंतरावरून उद्या (ता. २७) '२०११ एमडी' नावाचा लघुग्रह जाणार आहे. एखादा लघुग्रह इतक्या जवळून जाण्याची घटना गेल्या १०० वर्षांत पहिल्यांदाच होणार आहे. या लघुग्रहामुळे पृथ्वीला कोणताही धोका नाही," अशी माहिती खगोल अभ्यासक दीपक जोशी, आयुकाचे अरविंद परांजपे यांनी दिली.

जोशी म्हणाले, "अमेरिकेतील लिनियर या वेधशाळेस २२ जूनला हा उपग्रह दिसला. पृथ्वीच्या जवळ

येणाऱ्या वस्तूंचा शोध ही वेधशाळा घेत असते. हा लघुग्रह सुमारे ९ ते ४५ मीटर आकाराचा आहे. दळणवळणासाठी आवश्यक असणाऱ्या जीपीएसचे १५० सॅटेलाइट पृथ्वीभोवती सुमारे १४ हजार किलोमीटरच्या कक्षेत फिरत असतात. '२०११ एमडी' हा लघुग्रह त्याच्याही अलीकडे येणार आहे. या लघुग्रहाचा प्रवास पृथ्वीच्या उत्तर गोलार्धातून दक्षिण गोलार्धाकडे व पुढे होईल. लघुग्रहाचे उत्तर गोलार्धातील पृथ्वीपासूनचे अंतर १६ हजार किमी तर, विषुववृत्त परिसरात १४ हजार किमी आणि दक्षिण गोलार्धात १२ हजार

किमी उंचीवर असेल. या परिसरात वातावरणाचे अस्तित्व नाही. त्यामुळे लघुग्रहाचा वातावरणाशी संपर्क येणार नाही आणि घर्षण होणार नाही. त्यामुळे उल्केसारखा मोठा प्रकाश दिसणार नाही. हा लघुग्रह दक्षिण गोलार्धातून दिसेल. भारतावरून तो सायंकाळी ७ ते ९ या वेळेत जाईल; पण ढगांमुळे दिसण्याची शक्यता कमी आहे. दुर्बिणीतून पाहण्याचा प्रयत्न केल्यास उत्तर दिशेत सप्तर्षीपासून दक्षिण दिशेला वृश्चिक राशीच्या टप्प्यापर्यंत हा लघुग्रह दिसण्याची शक्यता आहे."

परांजपे म्हणाले, "भारतीय

वेळेप्रमाणे सायंकाळी सात वाजता तो पृथ्वीच्या जवळून जाईल. पृथ्वीच्या कक्षेसारखीच त्याची कक्षा आहे. हा उपग्रह खूप फिककट असल्याने भारतातून दिसण्याची शक्यता कमी आहे. अंटार्क्टिका, दक्षिण आफ्रिका येथून तो दिसेल. हा उपग्रह २०२२ मध्ये पुन्हा पृथ्वीच्या जवळून जाईल. यापूर्वी ७ ऑक्टोबर २००८ मध्ये असाच एक लघुग्रह पृथ्वीच्या वातावरणात ३० हजार किमीवर फिरताना पृथ्वीच्या वातावरणात शिरला. घर्षण होऊन आकाशात फुटला होता; पण या उपग्रहापासून कोणताही धोका नाही."